II

(Nelegislativní akty)

ROZHODNUTÍ

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2020/1836

ze dne 14. května 2020

o udělení absolutoria za plnění rozpočtu agentur Evropské unie na rozpočtový rok 2018: výkonnost, finanční řízení a kontrola

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na svá rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu agentur Evropské unie na rozpočtový rok 2018,

— s ohledem na zprávu Komise o opatřeních následujících po udělení absolutoria za rozpočtový rok 2017 (COM(2019) 334),

— s ohledem na výroční zprávu Účetního dvora o ověření roční účetní závěrky agentur EU za rozpočtový rok 2018 spolu s odpověďmi orgánů ([1]),

— s ohledem na přezkum Účetního dvora č. 07/2019 „Podávání zpráv o udržitelnosti - hodnocení orgánů a agentur EU“ (Rychlý přezkum) zveřejněný dne 12. června 2019,

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie a kterým se zrušuje nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ([2]), a zejména na čl. 1 odst. 2 a na článek 208 tohoto nařízení,

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 ([3]), a zejména na články 68 a 70 tohoto nařízení,

— s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1271/2013 ze dne 30. září 2013 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 208 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ([4]), a zejména na článek 110 tohoto nařízení,

— s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/715 ze dne 18. prosince 2018 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty zřízené podle SFEU a Smlouvy o Euratomu a uvedené v článku 70 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ([5]), a zejména na jeho článek 105,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0079/2020),

([1]) Úř. věst. C 417, 11.12.2019, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1.
([3]) Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
([4]) Úř. věst. L 328, 7.12.2013, s. 42.
([5]) Úř. věst. L 122, 10.5.2019, s. 1.

A. vzhledem k tomu, že toto usnesení obsahuje pro každý ze subjektů uvedených v článku 208 nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 a článku 70 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 připomínky horizontální povahy, které doprovázejí rozhodnutí o udělení absolutoria v souladu s článkem 110 nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 1271/2013 a článkem 3 přílohy V jednacího řádu Evropského parlamentu;

B. vzhledem k tomu, že v rámci postupu udělování absolutoria klade orgán příslušný k udělení absolutoria důraz na další posilování koncepce sestavování rozpočtu podle výkonnosti, odpovědnosti orgánů Unie a řádného řízení lidských zdrojů;

1. zdůrazňuje, že agentury mají značný vliv na tvorbu politik, rozhodování a provádění programů v oblastech, které mají pro evropské občany zásadní význam, jako je bezpečnost, zabezpečení, zdraví, výzkum, hospodářské záležitosti, svoboda a spravedlnost; opět připomíná význam úkolů, které agentury vykonávají, a jejich přímý dopad na každodenní život občanů Unie; připomíná dále význam autonomie agentur, zejména regulačních agentur a také agentur, mezi jejichž úkoly spadá nezávislý sběr informací; připomíná, že hlavními důvody pro zřízení agentur byl provoz systémů Unie, usnadnění provádění evropského jednotného trhu a provádění nezávislých technických či vědeckých posouzení; v této souvislosti vítá účinnou celkovou výkonnost agentur;

2. vítá viditelný pokrok, kterého agentury dosáhly ve svém úsilí reagovat na požadavky a doporučení vyjádřené v rámci každoročního postupu udělování absolutoria; s uspokojením konstatuje, že podle výroční zprávy Evropského účetního dvora (dále jen „Účetní dvůr“) o agenturách Unie za rozpočtový rok 2018 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) Účetní dvůr vydal výrok auditora bez výhrad ohledně spolehlivosti účetní závěrky všech agentur; dále konstatuje, že u všech agentur vydal Účetní dvůr výrok bez výhrad o legalitě a správnosti příjmů, na nichž se účetní závěrka zakládá; shledává, že u všech agentur kromě Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO) vydal Účetní dvůr výrok bez výhrad o legalitě a správnosti plateb, na nichž se účetní závěrka zakládá; bere na vědomí, že Účetní dvůr vydal úřadu EASO východisko pro výrok s výhradou, pokud jde o jeho zjištění za rozpočtové roky 2016 a 2017 ohledně legality a správnosti plateb, avšak s výjimkou účinků rozpočtových let 2016 a 2017 je Účetní dvůr toho názoru, že platby úřadu EASO, na nichž se zakládá roční účetní závěrka za rozpočtové období ukončené dne 31. prosince 2018, jsou ve všech významných ohledech legální a správné; uznává další pokrok, kterého úřad EASO dosáhl při provádění reforem a plánů nápravných opatření;

3. konstatuje, že rozpočty pro 32 decentralizovaných agentur Unie činily na rok 2018 přibližně 2 590 000 000 EUR v prostředcích na závazky, což činí zvýšení asi o 10,22 % v porovnání s rokem 2017, a 2 360 000 000 EUR v prostředcích na platby, což představuje nárůst o 5,13 % v porovnání s rokem 2017; navíc konstatuje, že z těchto 2 360 000 000 EUR byla asi 1 700 000 000 EUR financována z celkového rozpočtu Unie, což představuje 72,16 % celkových finančních prostředků agentur v roce 2018 (72,08 % v roce 2017); navíc uznává, že přibližně 657 000 000 EUR bylo financováno z poplatků a přímých příspěvků od zúčastněných zemí;

4. připomíná svůj požadavek na zjednodušení a urychlení postupu udělování absolutoria tak, aby vedl k rozhodnutí o udělení absolutoria v průběhu roku bezprostředně následujícího po roce, pro který se absolutorium uděluje, a aby byl postup ukončen v průběhu roku následujícího po daném účetním roce; v této souvislosti vítá vynaložené pozitivní úsilí a dobrou spolupráci se sítí agentur Evropské unie (dále jen „síť agentur“) a jednotlivými agenturami a zejména s Účetním dvorem, která vykazuje jasný potenciál pro zjednodušení a urychlení postupu ze strany agentur; oceňuje pokrok, jehož bylo dosud dosaženo, a vyzývá všechny příslušné subjekty, aby se i nadále snažily o další urychlení postupu;

Hlavní rizika a doporučení zjištěná Účetním dvorem

5. s uspokojením konstatuje, že podle své zprávy Účetní dvůr považuje celkové riziko pro spolehlivost účetní závěrky agentur založené na mezinárodních účetních standardech za nízké a uvádí, že v minulosti došlo jen k několika významným chybám; konstatuje však, že zvyšující se počet pověřovacích dohod s Komisí, jimiž Komise přiděluje konkrétní úkoly a příjmy agenturám, představuje náročný úkol z hlediska zajištění jednotnosti a transparentnosti účetnictví agentur;

6. konstatuje, že podle své zprávy Účetní dvůr považuje celkové riziko pro legalitu a správnost příjmů, na nichž se zakládá účetní závěrka agentur, za nízké pro většinu agentur a za střední pro částečně samofinancované agentury, kde se zvláštní ustanovení vztahují na účtování a vybírání poplatků a na příspěvky hospodářských subjektů nebo spolupracujících zemí; konstatuje, že Účetní dvůr považuje celkové riziko pro legalitu a správnost operací, na nichž se zakládá účetní závěrka agentur, za střední, přičemž u jednotlivých rozpočtových hlav se toto riziko pohybuje v rozmezí od nízkého po vysoké; konstatuje, že riziko pro hlavu I (výdaje na zaměstnance) je obecně nízké, pro hlavu II (administrativní výdaje) se riziko považuje za střední a pro hlavu III (provozní výdaje) je riziko považováno za nízké až vysoké v závislosti na dotčené agentuře a na povaze jejích provozních výdajů; poukazuje na to, že zdroje vysokých rizik obvykle pocházejí ze zadávání veřejných zakázek a z grantových plateb, což by mělo být zohledněno při rozhodování Účetního dvora o vzorku budoucích kontrol a auditů;

7. shledává, že podle zprávy Účetního dvora je riziko pro řádné finanční řízení střední a je zjištěno především v oblastech informačních technologií (IT) a zadávání veřejných zakázek; vyjadřuje politování nad tím, že informační technologie a zadávání veřejných zakázek jsou i nadále oblastmi náchylnými k chybovosti; opakuje svou výzvu Komisi, aby týmům pro zadávání zakázek v agenturách zajistila další školení a výměnu osvědčených postupů;

8. zdůrazňuje, že potřeba mít pro každou agenturu samostatné administrativní struktury a postupy představuje přirozené riziko z hlediska správní neefektivnosti, a naléhavě žádá agentury, aby posílily tematické sdružování a spolupráci podle oblastí svých politik, aby zajistily harmonizaci a účinné sdílení zdrojů; vyzývá agentury, aby věnovaly větší úsilí rozšíření rozsahu svých sdílených služeb, a tím zlepšily účinnost a nákladovou efektivnost svých postupů;

9. poukazuje na problém s dvojím provozním a správním sídlem, které agenturám neposkytuje operativní přidanou hodnotu, a vybízí k dalším opatřením na omezení neefektivnosti; vybízí agentury, aby vytvářely společná sídla a současně se zaměřovaly na své specifické oblasti politiky; konstatuje, že Komise odpovídá za předkládání návrhů týkajících se možných slučování, uzavření nebo převodů úkolů;

10. konstatuje podle zprávy Účetního dvora, že na základě připomínek vznesených v předchozích letech a s ohledem na známý politický vývoj Unie v některých oblastech je riziko spojené s úrovní spolupráce členských států pro některé agentury vyšší, zejména pro Evropskou agenturu pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), úřad EASO a Evropskou agenturu pro chemické látky (ECHA); opakuje svou výzvu Komisi, aby tyto otázky zařadila na pořad jednání Rady s cílem posílit spolupráci členských států;

11. uznává, že účinná, efektivní a bezchybná práce agentur je úzce spjata s přiměřenou výší prostředků na pokrytí jejich provozních a správních činností;

Rozpočtové a finanční řízení

12. bere na vědomí reakci sítě agentur na podporu výzvy Parlamentu poskytnout orgánům Unie konstruktivní zpětnou vazbu v rámci jednání o víceletém finančním rámci na období po roce 2020 a i to, že každá agentura byla vyzvána k provedení analýzy návrhu víceletého finančního rámce na období 2021–2027 Komise; uznává, že víceletý finanční rámec je pro rozpočet agentur velmi důležitý, a vybízí je, aby pokračovaly ve zjišťování toho, jaké jsou vedle rozpočtových příspěvků Unie nové možnosti financování pro agentury;

13. konstatuje, že podrobnost auditovaných zpráv o plnění rozpočtu některých agentur se liší od většiny ostatních, což ukazuje na potřebu jasných pokynů k rozpočtovému výkaznictví agentur; oceňuje snahy o zajištění konzistentnosti v oblasti předkládání a vykazování účetních závěrek; zjišťuje letos opět nesrovnalosti v informacích a dokumentech zveřejněných agenturami, zejména pokud jde o údaje týkající se zaměstnanců, mimo jiné i ve zprávách o plánu pracovních míst (obsazená pracovní místa nebo maximální počet pracovních míst schválených v rámci rozpočtu Unie); bere na vědomí odpověď sítě agentur, že k tomu došlo na základě pokynů Komise, které byly revidovány na základě nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2019/715 a byly přijaty dne 20. dubna 2020; dále opět vyzývá Komisi, aby v nadcházejících letech automaticky poskytovala orgánu příslušnému k udělení absolutoria oficiální rozpočet (v prostředcích na závazky a v prostředcích na platby) a údaje o zaměstnancích (plán pracovních míst, smluvní zaměstnanci a vyslaní národní odborníci k 31. prosinci dotčeného roku), pokud jde o 32 decentralizovaných agentur;

Výkonnost

14. vybízí agentury a Komisi k dalšímu rozvoji a provádění zásady sestavování rozpočtu podle výkonnosti, k důslednému hledání nejúčinnějších způsobů poskytování přidané hodnoty a ke zkoumání možností, jak zlepšit účinnost s ohledem na řízení zdrojů; bere na vědomí návrh Účetního dvora, že pokud by se rozpočty agentur zveřejňovaly podle činností, bylo by možné propojit zdroje s činnostmi, na které jsou využívány, a pomohlo by to snadnějšímu přidělování rozpočtu a účinnosti a omezily by se zbytečné výdaje;

15. s uspokojením konstatuje, že síť agentur byla zřízena jako meziagenturní platforma spolupráce, která má zvyšovat viditelnost agentur, identifikovat a podporovat zlepšování efektivity a vytvářet přidanou hodnotu; uznává přidanou hodnotu sítě agentur, pokud jde o její spolupráci s Evropským parlamentem, a vítá její úsilí o koordinaci, shromažďování a konsolidaci činností a informací ve prospěch orgánů Unie; dále oceňuje pokyny, které síť agentur poskytla agenturám pro jejich úsilí o optimalizaci schopnosti plánovat, monitorovat a vykazovat výsledky, rozpočet a použité zdroje;

16. s uspokojením konstatuje, že některé agentury efektivně spolupracují na základě svého tematického zařazení (např. agentury v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí ([6]) a evropské orgány dohledu ([7])); vybízí ostatní agentury, aby posílily vzájemnou spolupráci, kdekoli je to možné, tedy nejen při zavádění sdílených služeb a synergií, ale i ve svých společných oblastech politiky; konstatuje, že většina agentur se soustřeďuje a zaměřuje na posilování vzájemných synergií a sdílení zdrojů; konstatuje, že síť agentur zřídila on-line katalog sdílených služeb, zejména v oblasti IT, a že v roce 2018 byl vyvinut pilotní projekt na sledování používání sdílených služeb a jejich využití a že byl v roce 2019 rozšířen na všechny sdílené služby;

17. konstatuje, že na základě zprávy Účetního dvora bylo v roce 2018 dosaženo určitého pokroku při zavádění nástroje Sysper2 (nástroj k řízení lidských zdrojů, který vyvinula Komise), přičemž v roce 2018 se do něj zapsalo dalších pět agentur; konstatuje však, že tento projekt je složitý a každá agentura má svá vlastní specifika, takže rychlost zavádění systému Sysper2 se liší; vyzývá proto Komisi, aby poskytovala pomoc, a zajistila tak správné využívání tohoto nástroje; konstatuje dále, že byl zaznamenán uspokojivý pokrok při zavádění elektronického zadávání veřejných zakázek; bere však na vědomí, že řada agentur je stále v procesu zavádění nástrojů elektronické fakturace, které vyvinula Komise;

18. vyjadřuje znepokojení nad skutečností, že pouze jedna agentura Unie, Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví, zveřejňuje zprávu o udržitelnosti; vyzývá všechny agentury, aby udržitelnost plně začlenily do svých vykazovaných informací, aby zveřejňovaly zprávy o udržitelnosti zahrnující jak chod organizace, tak prováděné operace a aby posílily věrohodnost zpráv o udržitelnosti prostřednictvím auditů;

19. zdůrazňuje, že agentury Unie musí při provádění svých činností věnovat zvláštní pozornost zajištění kompatibility s právem Unie a dodržování zásady proporcionality a základních zásad vnitřního trhu;

20. vybízí agentury, aby usilovaly o rozvoj ucelené politiky pro digitalizaci svých služeb;

Personální politika

21. konstatuje, že 32 decentralizovaných agentur v roce 2018 zaměstnávalo celkem 7 626 úředníků, dočasných zaměstnanců, smluvních zaměstnanců a vyslaných národních odborníků (oproti 7 324 v roce 2017), což představuje nárůst o 3,74 % v porovnání s předcházejícím rokem;

22. konstatuje, že v roce 2018 dosáhlo 6 agentur rovnoměrného zastoupení žen a mužů na úrovni vrcholového vedení, 4 agentury dosáhly dobré rovnováhy, ale ve 14 agenturách bylo nevyvážené zastoupení (v jedné z nich byli zastoupeni pouze muži); vyzývá agentury, aby zvýšily své snahy o dosažení vyváženějšího zastoupení žen a mužů mezi vedoucími pracovníky;

([6]) Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA), Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO), Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE), Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA), Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL), Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol), Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA), Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust).

([7]) Evropský orgán pro bankovnictví (EBA), Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA), Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA).

23. dále konstatuje, že v roce 2018 bylo ve správních radách 3 agentur rovnoměrné zastoupení žen a mužů, v případě 6 agentur bylo dobré zastoupení žen a mužů, ale ve 21 agenturách bylo zastoupení žen a mužů nevyvážené (v jedné z nich byli zastoupeni pouze muži); žádá členské státy a příslušné organizace, které jsou zastoupeny ve správních radách, aby při jmenování svých zástupců do těchto orgánů braly v potaz nutnost zajistit lepší rovnováhu žen a mužů;

24. konstatuje, že pouze Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (orgán ESMA) vykázal rovnoměrné zastoupení žen a mužů jak na úrovni vrcholového vedení, tak ve správní radě; vítá tento úspěch a vybízí ostatní agentury, aby tento dobrý příklad následovaly;

25. bere na vědomí informace od agentur týkající se rovnoměrného zastoupení žen a mužů mezi členy vrcholového vedení a v rámci správních rad a připomínky některých agentur, že nemají vrcholové vedení kromě výkonného ředitele; v tomto ohledu žádá agentury, aby v budoucnu předložily údaje o všech kategoriích vedoucích pracovníků;

26. vybízí agentury, aby vytvořily dlouhodobý rámec politiky lidských zdrojů, který se bude zabývat rovnováhou mezi pracovním a soukromým životem jejich zaměstnanců, celoživotním poradenstvím a profesním rozvojem, vyváženým zastoupením žen a mužů, prací na dálku, nediskriminací, zeměpisnou rovnováhou a náborem a integrací osob se zdravotním postižením;

27. bere na vědomí závěr, k němuž došla zpráva Účetního dvora a z něhož vyplývá, že podle jeho rychlého přezkumu v roce 2017 týkajícího se toho, jak agentury plnily závazek snížit počet zaměstnanců ve svém plánu obsazování pracovních míst na období 2014–2018 o 5 %, bylo zjištěno, že toto pětiprocentní snížení provedly, i když někdy s určitým zpožděním;

28. bere na vědomí problém nedostatku zaměstnanců, s nímž se některé agentury potýkají, zejména v situacích, kdy jsou jim přidělovány nové úkoly a nepočítá se s dalšími zaměstnanci na jejich plnění; orgán příslušný k udělení absolutoria je znepokojen konkrétně problémy, s nimiž se některé agentury potýkají při najímání kvalifikovaných lidí do určitých platových tříd, což narušuje celkovou výkonnost agentur a vyžaduje zaměstnávání externích subjektů;

29. oceňuje kroky agentur směřující k vytvoření prostředí bez obtěžování, jimiž jsou doplňková školení zaměstnanců a vedoucích pracovníků a zavedení důvěrníků; vybízí agentury, které tyto kroky zatím nepodnikly, aby tak učinily; vybízí agentury, které obdržely podněty související s obtěžováním, aby tyto kroky považovaly za prioritu;

30. konstatuje, že agentury průběžně sledují a hodnotí počty svých zaměstnanců a potřeby dodatečných lidských a finančních zdrojů a vznášejí případné požadavky; uznává, že tyto požadavky by měly podléhat širšímu interinstitucionálnímu procesu, aby množství zdrojů odpovídalo úkolům a povinnostem agentur;

31. zdůrazňuje význam politiky dobrých pracovních podmínek; zdůrazňuje, že agentury by měly zajistit důstojné a kvalitní pracovní podmínky pro všechny zaměstnance;

32. na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že platby v jím auditovaných vzorcích prokazují trend nahrazování nedostatku vlastních statutárních zaměstnanců externími pracovníky, zejména konzultanty v oblasti IT, kteří dočasně pracují v prostorách agentur, a využívání smluvních a dočasných zaměstnanců; konstatuje, že pět agentur využilo dočasné pracovníky poskytnuté registrovanými agenturami práce, ale nedodrželo pravidla stanovená směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ([8]) a příslušnými vnitrostátními předpisy (například pokud jde o pracovní podmínky dočasných zaměstnanců); konstatuje, že tři agentury využily smlouvy na poskytování služeb IT a dalších konzultačních služeb, které byly formulovány nebo provedeny způsobem, jenž v praxi může vést k angažování dočasných pracovníků agentury práce namísto poskytnutí jasně definovaných služeb či produktů, jak to požaduje směrnice 2008/104/ES, služební řád a sociální předpisy a předpisy pro přijímání pracovníků, což vystavuje tyto agentury právním rizikům a ohrožuje jejich pověst; vyzývá síť agentur k vypracování všeobecné politiky s cílem zabránit nahrazování stálých zaměstnanců dražšími externími poradci;

33. se znepokojením bere na vědomí zjištění Účetního dvora, že v některých agenturách mají dočasní agenturní pracovníci horší pracovní podmínky než stálí zaměstnanci agentury; připomíná, že podle směrnice 2008/104/ES a některých vnitrostátních zákoníků práce mají mít tito pracovníci stejné pracovní podmínky jako stálí zaměstnanci orgánu; vyzývá proto příslušné agentury, aby analyzovaly pracovní podmínky svých dočasných agenturních pracovníků a zajistily, aby byly v souladu s evropským a vnitrostátním pracovním právem;

([8]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání (Úř. věst. L 327, 5.12.2008, s. 9).

34. bere na vědomí, že v agenturách Unie se objevil velmi nízký počet případů souvisejících s oznamovateli, což vyvolává obavy, že zaměstnanci existující pravidla neznají, nebo nemají dostatek důvěry v systém; žádá, aby byly politiky ochrany informátorů všech agentur Unie v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ([9]); naléhavě žádá agentury, aby účinně využívaly svá zavedená vnitřní pravidla nebo pokyny týkající se oznamování; vyzývá agentury, které jsou stále ještě v procesu přijímání takových pravidel, aby tak učinily bez zbytečného odkladu;

35. vyzývá všechny agentury, aby zveřejnily úroveň roční fluktuace zaměstnanců a průměrné pracovní absence z důvodu nemoci a aby jasně uvedly pracovní místa, která jsou obsazena k 31. prosinci příslušného roku, a zajistily tak možnost meziagenturního srovnání;

36. opakuje svou výzvu Komisi, aby přezkoumala, jak se vypočítává mzdový koeficient pro zaměstnance pracující v různých členských státech s cílem zajistit lepší zeměpisnou rovnováhu mezi zaměstnanci v agenturách;

37. se znepokojením konstatuje, že nízké opravné koeficienty uplatňované na platy zaměstnanců vytvářejí obtížné situace, které mohou omezit schopnost agentury účinně plnit každodenní povinnosti a mohou vést k vysoké úrovni fluktuace zaměstnanců; zdůrazňuje, že agenturám se sídlem v zemích, kde se používá nízký opravný koeficient, by měla Komise poskytovat další podporu při provádění doplňkových opatření, jako je zřízení evropských škol a dalších zařízení, aby byly atraktivnější pro stávající i budoucí zaměstnance; vyzývá Komisi, aby posoudila dopad a životaschopnost uplatňování opravných koeficientů mezd v budoucnosti;

38. konstatuje, že většina agentur nezveřejňuje svá oznámení o volných pracovních místech na internetových stránkách Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO); bere na vědomí obavy týkající se vysokých nákladů na překlady; v této souvislosti vítá meziagenturní portál s nabídkou práce spuštěný a spravovaný sítí agentur a vybízí všechny agentury, aby tuto platformu využívaly;

39. vybízí agentury Unie, které nemají strategii pro základní práva, aby zvážily její přijetí, včetně uvedení odkazu na základní práva v kodexu chování, který by mohl vymezit povinnosti zaměstnanců agentur a odborné vzdělávání zaměstnanců; doporučuje, aby byly zavedeny politiky účinné prevence a aby byly určeny účinné postupy pro řešení problémů s obtěžováním;

Zadávání zakázek

40. se znepokojením bere na vědomí, že na základě zprávy Účetního dvora byly zjištěny nedostatky, které se týkají přílišné závislosti na smluvních dodavatelích, externích konzultantech a dočasných pracovnících, dále uplatnění neodpovídajících kritérií pro udělení zakázky a uzavírání smluv s abnormálně nízkou nabídkovou cenou bez patřičného zdůvodnění; konstatuje, že některé agentury v nadměrné míře zadávaly externě pravidelné činnosti a příležitostně i klíčové obchodní činnosti, což vede k oslabení interní odbornosti a kontroly nad plněním smluv, přičemž byly zaznamenány nedostatky v procesu zadávání zakázek, jež by mohly ohrozit spravedlivou soutěž a dosažení nejlepšího poměru mezi hodnotou a cenou zakázek; doporučuje dostatečnou vyváženost ceny a kvality při zadávání zakázek, optimální nastavení rámcových smluv, odůvodněné zprostředkovatelské služby a používání podrobných rámcových smluv; konstatuje, že u šesti agentur byly nastaveny slabé smluvní podmínky pro poskytování údržby a vybavení IT, protože umožnily nákup položek, jež v nich nebyly výslovně uvedeny a na něž se nevztahovalo původní zadávací řízení, a rovněž umožnily smluvnímu partnerovi účtovat příplatek k cenám položek získaných od jiných dodavatelů; konstatuje, že ačkoli agentury nemají pravomoc měnit základní smluvní ustanovení, ani při kontrolách ex ante se vždy nekontrolovala správnost cenových navýšení, jež účtoval smluvní partner; vyzývá všechny agentury a orgány Unie, aby přísně dodržovaly pravidla zadávání veřejných zakázek; zdůrazňuje, že digitalizace je pro agentury skvělou příležitostí ke zvýšení účinnosti a transparentnosti, a to i v oblasti zadávání veřejných zakázek; vyzývá proto všechny agentury a orgány, aby rychle dokončily a zavedly elektronická nabídková řízení, elektronické podávání nabídek, elektronickou fakturaci a elektronické formuláře pro zadávání zakázek; žádá Komisi a agentury, aby se neprodleně zabývaly nezbytnými zlepšeními v týmech pro zadávání veřejných zakázek, a to s ohledem na to, že tento problém přetrvává a je třeba ho řešit systematicky;

([9]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17).

41. domnívá se, že agentury, orgány a instituce Unie musí jít příkladem, pokud jde o transparentnost; vyzývá proto ke zveřejnění úplných seznamů zakázek udělených v rámci zadávání veřejných zakázek, včetně zakázek s hodnotou nižší, než je zákonem stanovená hodnota 15 000 EUR;

42. konstatuje, že decentralizované agentury a další subjekty spolu s osmi společnými podniky Unie usilují o vyšší administrativní účinnost a úspory z rozsahu prostřednictvím většího využívání společných zadávacích řízení; konstatuje však, že nehledě na tento slibný trend ne všechny pokusy o společná výběrová řízení byly úspěšné, a to například kvůli nedostatečné analýze trhu;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

43. bere na vědomí, že dne 2. dubna 2019 byl na žádost Petičního výboru Parlamentu uspořádán seminář na téma „Střet zájmu: čestnost, odpovědnost a transparentnost institucí a agentur EU“ na němž byla předložena předběžná zjištění nové studie o „Střetu zájmů v agenturách EU“; lituje, že tato studie byla zveřejněna až v lednu 2020, ačkoliv měla být předložena již v červenci 2019; konstatuje, že studie poskytuje souhrnný přehled a analýzu politik vyhýbání se střetům zájmů v různých agenturách a rovněž uvádí doporučení pro lepší kontrolu politik střetu zájmů v agenturách; vyzývá síť agentur, aby informovala orgán pro udělování absolutoria o vývoji uplatňování nařízení a politik o střetu zájmů a o případných změnách těchto nařízení a politik;

44. se znepokojením bere na vědomí, že ne všechny agentury a orgány Unie zveřejnily na svých internetových stránkách prohlášení o zájmech členů správních rad, výkonného vedení a vyslaných odborníků; lituje, že některé agentury stále zveřejňují prohlášení o neexistenci střetu zájmů; zdůrazňuje, že není úkolem členů správní rady nebo výkonného vedení, aby sami o sobě prohlašovali, že nejsou ve střetu zájmů; žádá, aby všechny agentury uplatňovaly jednotný vzor prohlášení o zájmu; zdůrazňuje, že je důležité zřídit nezávislý etický orgán, který bude posuzovat střety zájmů a případy tzv. otáčivých dveří ve všech orgánech, agenturách a jiných orgánech Unie; naléhavě žádá členské státy, aby zajistily, že všichni vyslaní odborníci zveřejní svá příslušná prohlášení o zájmech a životopisy na internetových stránkách příslušné agentury;

45. znovu opakuje, že nedostatečně podrobná politika v oblasti střetu zájmů může vést ke ztrátě důvěryhodnosti agentury; potvrzuje, že výchozím bodem všech těchto politik je předkládání pravidelných a dostatečně podrobných prohlášení o zájmech; v této souvislosti zdůrazňuje, že přechod ke kladným prohlášením o zájmech namísto prohlášení o neexistenci zájmů by umožnil komplexnější kontroly; zdůrazňuje, že kromě toho by agentury Unie měly mít mechanismus prověřování střetu zájmů, který by byl přiměřený velikosti a funkci dané agentury;

46. vyzývá všechny agentury, aby se podílely na interinstitucionální dohodě o rejstříku transparentnosti, která je v současné době předmětem jednání mezi Komisí, Radou a Parlamentem;

47. považuje za politováníhodné, že stále neexistují jasné pokyny a konsolidovaná politika v otázce tzv. otáčivých dveří; zdůrazňuje skutečnost, že tato otázka má klíčový význam, zejména v případě agentur pracujících s průmyslovými odvětvími; vyzývá Komisi, aby stanovila přísnější pravidla, lepší kontroly a jasnější pokyny týkající se přechodného období po skončení funkce pro odcházející zaměstnance a další opatření týkající se tzv. otáčivých dveří;

48. vítá skutečnost, že většina agentur, s výjimkou Překladatelského střediska pro instituce Evropské unie (CdT) a Agentury Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA), má zavedeny pokyny pro zajištění veřejného přístupu k dokumentům; konstatuje však, že CdT plánuje zavedení těchto pokynů a že agentura eu-LISA právě vyvíjí vnitřní pravidla pro nakládání se žádostmi o přístup k veřejným dokumentům a bude se snažit je přijmout v roce 2020;

49. znovu opakuje své znepokojení, že agentury, které jsou z velké části financované poplatky, které hradí dané odvětví, jsou více náchylné k nebezpečí střetu zájmů a profesionální nezávislosti; vyzývá agentury a Komisi, aby snížily závislost na poplatcích účtovaných odvětvím;

50. znovu vyzývá agentury k provádění komplexní a horizontální politiky v oblasti předcházení střetům zájmů a k tomu, aby politika nezávislosti agentury ECHA sloužila jako vzor osvědčených postupů a systému kontroly a předcházení střetu zájmů; vybízí všechny agentury ke zřízení poradního výboru pro situace střetu zájmů;

Vnitřní kontroly

51. vítá připomínku Účetního dvora, že v rámci interinstitucionálních smluv zůstávají agentury odpovědné za dodržování zásad platných pro veřejné zakázky, které uzavírají pro splnění svých zvláštních potřeb a že vnitřní kontroly agentur musí zajistit dodržování tohoto pravidla;

52. konstatuje, že do konce roku 2018 byl revidovaný rámec vnitřní kontroly Komise přijat správními a řídicími radami 29 agentur a 15 agentur také informovalo o jeho plnění; vyzývá k přijetí a zavedení rámce vnitřní kontroly všemi agenturami, aby se sladily standardy kontroly s nejvyššími mezinárodními standardy a aby vnitřní kontroly účinně a efektivně podporovaly rozhodovací procesy;

53. bere na vědomí, že na základě zprávy Účetního dvora několik agentur nezavedlo politiky definující jejich citlivé funkce a s nimi spojené kontroly zmírňování rizik (jejichž cílem je snižovat riziko zneužívání pravomocí delegovaných na zaměstnance na přijatelnou míru a jež by měly tvořit standardní prvek vnitřních kontrol); proto tyto agentury naléhavě žádá, aby takové politiky přijaly;

Další připomínky

54. bere na vědomí, že na základě zprávy Účetního dvora agentury, jež byly předtím umístěny v Londýně (Evropský orgán pro bankovnictví (EBA) a Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA)) byly v roce 2019 přestěhovány ze Spojeného království a že jejich účty zahrnují s tím spojené položky nákladů na přestěhování; konstatuje dále v případě EMA, že Účetní dvůr se zmiňuje o vývoji situace po dohodě o pronájmu agentury a po vydání rozhodnutí vyššího soudu pro Anglii a Wales (*High Court of Justice of England and Wales*); bere na vědomí podmíněný závazek ve výši 465 000 000 EUR, který zbývá po uzavření nové smlouvy o podnájmu, a nejistotu ohledně celkové ztráty zaměstnanců po přemístění; se znepokojením dále konstatuje, že v návaznosti na rozhodnutí Spojeného království vystoupit z Unie mohou klesnout příjmy obou agentur, jak uvedl Účetní dvůr;

55. vítá přezkum Účetního dvora č. 07/2019 „Podávání zpráv o udržitelnosti - hodnocení orgánů a agentur EU“ (Rychlý přezkum), zveřejněný dne 12. června 2019; opakuje svá zjištění, že shromažďované či zveřejňované informace se týkají především toho, jaké dopady má na udržitelnost provozní činnost jednotlivých organizací (například informace o spotřebě papíru či vody), a méně pak toho, jak udržitelnost zohledňují ve své celkové strategii a ve svých činnostech; zdůrazňuje, že při takto interně zaměřeném podávání zpráv hrozí, že nejvýznamnější otázky týkající se dané organizace zůstanou stranou; vyzývá všechny agentury, aby vyhodnotily nepříznivé dopady svých činností na udržitelnost a aby je strukturálně zahrnovaly do svých zpráv o udržitelnosti;

56. důrazně vybízí agentury, aby prováděly doporučení Účetního dvora;

57. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné, aby se agentury zaměřily na šíření výsledků svého výzkumu a práce mezi širokou veřejnost a aby oslovovaly veřejnost prostřednictvím sociálních médií a dalších sdělovacích prostředků s cílem zvýšit informovanost o své činnosti; připomíná, že občané nejsou zpravidla o agenturách informováni, a to ani v zemi, kde se nacházejí; vyzývá agentury, aby veřejnost účinněji a častěji oslovovaly;

58. zdůrazňuje možné negativní účinky vystoupení Spojeného království z Evropské unie na organizaci, provoz a účetnictví agentur, zejména pokud jde o snížení přímých příspěvků; naléhavě žádá Komisi, aby při řešení prevence a snižování rizika pro agentury postupovala velmi pečlivě;

59. vítá vytvoření Evropského orgánu pro pracovní záležitosti (ELA), jehož zakládací nařízení vstoupilo v platnost v březnu 2018 a který začal fungovat v říjnu 2019; zdůrazňuje, že na jeho zřízení je třeba vyčlenit dostatečné finanční prostředky; trvá na tom, že jeho financování nelze zajišťovat převodem prostředků z jiných agentur, které se zabývají problematikou zaměstnanosti a sociálních věcí, a z jiných rozpočtových položek, a že pokud má tento orgán coby nový subjekt bezproblémově fungovat, je nutné pro něj získat nové finanční zdroje; zdůrazňuje zejména, že by vznik orgánu ELA neměl vést k omezení zdrojů a kapacit sítě evropských služeb zaměstnanosti (EURES), která plní stěžejní úlohu při zajišťování lepší pracovní mobility občanů Unie a nabízí své služby a partnerství uchazečům o zaměstnání a zaměstnavatelům, veřejným službám zaměstnanosti, sociálním partnerům a místním úřadům; zdůrazňuje proto, že v případě orgánu ELA i sítě EURES je třeba zachovat jasně vymezené a samostatné rozpočtové položky;

60. vyzdvihuje, že orgán ELA pomůže zajistit, aby byla pravidla Unie týkající se pracovní mobility a koordinace sociálního zabezpečení vymáhána účinně a spravedlivě, bude podporovat spolupráci vnitrostátních orgánů při vymáhání těchto pravidel a usnadní občanům a podnikům využívat přínosy vnitřního trhu; domnívá se, že přestože se čtyři agentury Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (CEDEFOP), Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound), Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF) a Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) zaměřují zejména na výzkum, mohly by užitečným způsobem podporovat práci orgánu ELA a podílet se na ní;

61. zdůrazňuje, že z hlediska demokratické odpovědnosti agentur je důležitá transparentnost a povědomí občanů o existenci agentur; domnívá se, že zásadní význam má snadnost použití zdrojů a údajů agentur; požaduje tudíž posouzení toho, jak se v současnosti prezentují a zpřístupňují údaje a zdroje a jak je pro občany snadné je nalézt, rozeznat a používat;

62. doporučuje, aby se všechny agentury zaměřily na komunikaci s veřejností a na publicitu, neboť o jejich existenci ani činnostech občané často nemají informace;

63. podněcuje agentury Unie k tomu, aby zvážily přijetí strategie pro základní práva včetně odkazu na základní práva v kodexu chování, který by mohl vymezit povinnosti zaměstnanců agentur a odborné vzdělávání zaměstnanců; vybízí k vytvoření mechanismu, který by zajistil odhalení a oznámení všech případů porušení základních práv a který by hlavní orgány dané agentury na hrozící porušení základních práv urychleně upozorňoval; vybízí k tomu, aby v příslušných případech byla zřízena funkce úředníka pro otázky základních práv přímo podřízeného správní radě (s cílem zajistit určitou úroveň nezávislosti na jiných zaměstnancích), a to v zájmu okamžitého řešení ohrožení lidských práv a neustálého zdokonalování politiky základních práv v rámci organizací; vyzývá k pravidelnému dialogu s organizacemi občanské společnosti a důležitými mezinárodními organizacemi na téma základních práv; vybízí k tomu, aby se dodržování základních práv stalo základním referenčním prvkem v rámci spolupráce agentury s externími subjekty, zejména s členy vnitrostátních správních orgánů, s nimiž spolupracuje na operační úrovni;

64. vybízí všechny agentury působící v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, aby zvážily registraci do systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) v zájmu zlepšení environmentálních aspektů své činnosti;

65. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení agenturám, které jsou předmětem právě probíhajícího postupu udělování absolutoria, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru a aby zajistil jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* (řada L).